

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta (HE 48/2026 vp): Asia on saapunut maa- ja metsätalousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitussihteeri Ilona Rauhanen, maa- ja metsätalousministeriö
- erityisasiantuntija Anssi Welling, maa- ja metsätalousministeriö
- jaostopäällikkö Marjaana Spets, Ruokavirasto
- asiantuntija Mari Lukkariniemi, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- toimitusjohtaja Minna Mäenpää, Suomen Hippos ry
- osastopäällikkö Kaisa Gold, Suomen Kennelliitto ry
- sihteeri, Lahden kaupungineläinlääkäri Mikael Haapalehto, Suomen Kunnaneläinlääkäriliitto ry
- toiminnanjohtaja Ari Berg, Suomen Sikayrittäjät ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- oikeusministeriö
- valtiovarainministeriö
- Elintarviketeollisuusliitto ry
- SEY Suomen eläinsuojelu ry
- Suomen Eläinlääkäriliitto ry
- Suomen Lammasyhdistys ry
- Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettua lakia.

Valiokunnan mietintö MmVM 10/2026 vp

Esityksen mukaan lakiin lisättäisiin EU:n eläinterveys säännösten muutosten edellyttämät täsmennykset lemmikkieläinten tunnistusmerkintöjä koskeviin vaatimuksiin ja vastaavat täsmennykset hevoseläinten tunnistusmerkintöjä koskeviin vaatimuksiin sekä päivitetäisiin EU-säädöksiin kohdistuvat viittaussäännökset.

Teuraskuljetukseen luovutettavien sikaeläinten merkitsemistä koskevia vaatimuksia kevennettäisiin eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi ja merkintöjen tekemiseen liittyvän työtaakan vähentämiseksi.

Lisäksi sääntelyä täsmennettäisiin eräiltä osin lain toimeenpanon selkeyttämiseksi ja käytännön lainsoveltamistyössä havaittujen tarpeiden huomioon ottamiseksi. Säännöksiä, jotka koskevat eläinten tunnistamiseen ja rekisteröintiin liittyvien laiminlyöntien valvontaa ja seuraamuksia, tarkennettaisiin. Seuraamusmaksun käyttömahdollisuutta laajennettaisiin.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan kesällä 2026.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Yleistä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettua lakia pääosin lemmikkieläinten ja hevoseläinten tunnistamiseen liittyen. Lisäksi ehdotetaan kevennyksiä sikaeläimien teurasmerkintävaatimuksiin, ja täsmennetään lakia sen soveltamisessa ja valvonnassa havaittujen tarpeiden huomioon ottamiseksi. Eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetulla lailla toimeenpannaan ja täydennetään tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säästöjen muuttamisesta ja kumoamisesta annettua EU:n asetusta eli niin sanottua EU:n eläinterveys säännöstöä. Eläinterveys säännöstöllä on kumottu muun ohella aikaisempi EU:n lemmikkieläinasetus 22.4.2026 alkaen. Hallituksen esityksessä kansallista lainsäädäntöä esitetään päivitettäväksi vastaamaan EU:n eläinterveys säännösten vaatimuksia. Maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa, että luotettava ja kattava eläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä on keskeinen edellytys tautisuojaukselle, elintarviketurvallisuudelle sekä eläinten kaupan ja hyvinvointia koskevan sääntelyn valvonnalle. Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä jäljempänä esitettävien vähäisin muutoksin.

Lemmikkieläinten ja hevosten tunnistimet ja tunnistusasiakirjat

Eläinten hyvinvoinnista annetun lain mukaan eläimen merkitsemisen lyhytaikaista ja vähäistä kipua aiheuttavalla menetelmällä saa tehdä vain eläinlääkärin ammatin harjoittaja tai muu sellainen henkilö, jolla on asetuksella määritelty tarvittava koulutus ja riittävä muu osaaminen toimenpiteen tekemiseksi. Vastaavasti eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain nojalla on tällä hetkellä säädetty, että lemmikkieläimen tunnistimena käytetyn mikrosirun saa asettaa eläinlääkäri tai mikrosirun asettamiseen pätevä henkilö. Laissa esitetään täsmennettäväksi, että mikrosirun asettajana voi toimia Suomessa eläinlääkärin ammatin

Valiokunnan mietintö MmVM 10/2026 vp

harjoittamisesta annetussa laissa tarkoitettu eläinlääkäriammattin harjoittaja. Lisäksi Ruokavirasto voi ehdotetun lain mukaan hakemuksesta valtuuttaa tunnistimen asettajaksi yhteisön, jonka lukuun toimivilla henkilöillä on eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön mukainen pätevyys. Hallituksen esityksen mukaan valtuutuksen saajana voi olla jalostusjärjestön ohella myös muu eläinalalla toimiva järjestö tai yritys. Vastaavat säännökset koskevat lemmikkieläinten lisäksi myös hevoseläimiä, ja ehdotetuissa säännöksissä on kyse EU-lainsäädännön jäsenvaltioille jättämän kansallisen liikkumavaran käytöstä. Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää ehdotettua sääntelyä ja kansallisen liikkumavaran käyttöä perusteltuna ja kannatettavana.

Maa- ja metsätalousvaliokunnan saamassa selvityksessä on yleisesti pidetty hyvänä EU-säädösten antamien joustojen käyttöä hallituksen esityksen valmistelussa. Tästä esimerkkinä on lemmikkieläinpassin myöntämisen mahdollistaminen kaikille eläinlääkäriammattin harjoittajille. Käytäntö on osoittautunut Suomessa toimivaksi ja lisännyt myös eläimen omistajan valinnanvaraa, kun mahdollisuutta ei ole rajattu ainoastaan kunnaneläinlääkärille. Vastaavasti myös sikaeläinten teurasmerkintävaatimuksista on EU:n eläinterveys säännösten mukaan mahdollista säätää kansallisesti, kunhan kansalliset säännökset eivät estä eläinten ja tuotteiden siirtoja jäsenvaltioiden välillä eivätkä ole ristiriidassa unionin sääntöjen kanssa. Hallituksen esityksen mukaan teuras kuljetukseen luovutettavien sikaeläinten merkinnäksi riittää jatkossa vähintään yksi tatuomalla tehty merkintä tai korvamerkki nykyisen kahden teurasmerkintätatuoinnin sijaan. Tämä sikaeläinten merkitsemistä koskevien vaatimusten keventäminen parantaa eläinten hyvinvointia ja merkintöjen tekemiseen liittyvä työmäärä vähenee. Valiokunta katsoo, että myös nautojen osalta tulee pyrkiä keventämään merkintävaatimuksia EU-säädösten mahdollistamissa rajoissa sekä tarvittaessa vaikuttamaan EU-sääntelyyn kevennysten mahdollistamiseksi.

Hevoseläimiä koskevan eläinrekisterin rekisterinpitäjä

Hallituksen esityksessä ehdotetaan eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettua lakia muutettavaksi myös siten, että Ruokavirasto voi sopimuksen perusteella valtuuttaa eläinjalostustoiminnasta annetun lain mukaisesti hyväksytyt, kantakirjaa pitävän yhteisön toimimaan hevoseläimiä koskevan rekisterin pitäjänä. Hallituksen esityksessä todetaan, että hevosen tunnistusasiakirjan myöntäviä elimiä Suomessa ovat Ruokaviraston myöntämän valtuutuksen perusteella Suomen Hippos ry, Suomen Irlannincobyhdistys FSIC ry ja Eestin Raskaat Vetohevoset ry. Nämä ovat eläinjalostustoiminnasta annetun lain 3 §:n mukaisesti hyväksytyt kantakirjaa pitäviä yhteisöjä. Muille kuin kantakirjaan hyväksytyille hevosille tunnistusasiakirjan myöntää Suomen Hippos ry Ruokaviraston valtuuttamana. Valtuutukseen perustuvaan toimintaan liittyy käytännössä myös tietokannan ylläpitoa, sillä Suomessa ei ole käytössä viranomaisen ylläpitämää hevosten tietokantaa. Hevosalan kannalta on erittäin tärkeää, että hevoseläimiä koskeva rekisterikokonaisuus ja rajapinnat kantakirjaa pitäviin yhteisöihin voidaan järjestää sujuvasti yhteistyössä viranomaisten kanssa. Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää ehdotettua rekisterinpidon delegointimahdollisuutta erittäin kannatettavana.

Oikeusministeriö ja valtiovarainministeriö ovat maa- ja metsätalousvaliokunnalle antamissaan lausunnoissa katsoet, että rekisterinpitoon liittyvä säännösehdotus on tietyiltä osin epäselvä tiedonhallinnan ja tietosuojan näkökulmasta. Maa- ja metsätalousministeriön vastineessa on

Valiokunnan mietintö MmVM 10/2026 vp

todettu, että ehdotettu sääntely mahdollistaa rekisterinpitäjän määrittelyn osalta nykyisen todellisten tehtävien mukaisen vastuunjaon ja on linjassa EU:n yleisen tietosuojasetuksen ja sitä koskevien tulkintaohjeiden kanssa. Rekisterinpitäjälle kuuluu vastuu yleisen tietosuojasetuksen mukaisesta henkilötietojen turvallisesta käsittelystä ja muista rekisterinpitäjälle säädetyistä velvollisuuksista. Vastineessa esitetään kuitenkin sääntelyn selventämistä vielä tietyiltä osin. Maa- ja metsätalousvaliokunta katsoo vastineessa esitetyllä tavalla, että eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain 26 §:ään ehdotettua rajausta ruokahallinnon tietovarantolain soveltamisen osalta on perusteltua selventää. Valiokunnan muutosehdotusta on käsitelty tarkemmin jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Lain valvontaan liittyvät muutokset

Kuten edellä jo on todettu, on luotettava ja kattava eläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä keskeinen edellytys eläintaudeilta suojautumiselle ja elintarviketurvallisuudelle. Eläinten rekisteröimättä jättäminen ja puutteet eläinrekisteritiedoissa voivat tarkoittaa, että ruokaketjuun päätyy sellaista lihaa, jota ei voida käyttää elintarvikkeena. Puutteet ovat myös merkittävä riski, jos Suomessa joudutaan torjumaan vakavia eläintauteja. Näin ollen on tärkeää, että eläinten tunnistamiseen ja rekisteröintiin liittyvien laiminlyöntien valvontaa ja seuraamuksia koskevat säännökset ovat selkeitä ja mahdollistavat tehokkaan puuttumisen epäkohtiin. Maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa, että eläinrekisterien maksut ovat merkittävä kuluerä tuottajille. Valtaosa eläintenpitäjistä hoitaa velvoitteensa asianmukaisesti. Myös eläintenpitäjien tasapuolisen kohtelun näkökulmasta on näin ollen tärkeää, että rekisterivelvoitteiden laiminlyönnistä tulee seuraamuksia.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutosta, jonka mukaan kunnaneläinlääkäri voi jatkossa esittää uhkasakon tai teettämisuhan asettamista koskevassa asiassa virka-apupyynnön Ruokavirastolle. Kunnaneläinlääkäri voi myös tehostaa itse antamia päätöksiä uhkasakolla tai teettämisuhalla. Virka-apupyynnön tekeminen uhkasakon tai teettämisuhan asettamista koskevassa asiassa on epätyypillinen sääntelyratkaisu, mikä on nostettu erityisesti oikeusministeriön lausunnossa esiin. Kunnissa valvontaa tekevillä eläinlääkäreillä on lähtökohtaisesti uhkasakon tai teettämisuhan asettamisessa tarvittavaa oikeudellista erityisosaamista. Tästä huolimatta on mahdollisuutta Ruokaviraston tukeen pidetty maa- ja metsätalousvaliokunnan saamassa selvityksessä kannatettavana. Virka-apupyynnöt mahdollistavat prosessien kehittämisen ja valtakunnallisesti yhdenmukaiset tulkinnot.

Eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa säädetään jo nykyisin Ruokaviraston ja elinvoimakeskuksen mahdollisuudesta määrätä vähintään 300 euron ja enintään 5 000 euron seuraamusmaksu sille, joka laiminlyö lain 8-15 §:ssä säädetyn merkitsemisvelvollisuuden. Lakia esitetään täydennettäväksi siten, että eläinten tunnistamis- ja rekisteröintivalvonnan seuraamusmaksu voidaan määrätä myös sille, joka laiminlyö lain 15 §:n 1 momentissa tai EU:n eläinterveys sääntöissä säädetyn velvollisuuden ilmoittaa vaaditut tiedot rekisteriin. Seuraamusmaksun voi määrätä vain tilanteissa, joissa eläintä ei ole rekisteröity tarkastushetkellä lainkaan. Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää perusteltuna hallituksen esityksessä esitettyä seuraamusmaksun käytön rajaamista siten, että ilmoittamisen viivästyminen ei aiheuta sanktiota, vaan sanktion voi välttää ilmoittamalla tiedot vielä määräajan jälkeen. On tärkeää, että sanktiot

Valiokunnan mietintö MmVM 10/2026 vp

eivät käänny tarkoitustaan vastaan, vaan kannustavat lainsäädännön noudattamiseen myös määräajan jälkeen.

Hallituksen esityksessä todetaan, että seuraamusmaksun mahdollisuudesta on tarpeen säätää edellä mainittujen eläintautien ehkäisyyn ja elintarviketurvallisuuteen liittyvien syiden lisäksi myös koirien rekisteröinnin toimeenpanon tehostamiseksi. Koirien rekisteröinnin avulla pyritään erityisesti ehkäisemään pentutehtailua ja lemmikkien laitonta maahantuontia. Tällä hetkellä vain noin puolet Suomen koirista on ilmoitettu rekisteriin lainsäädännön vaatimusten mukaisesti. Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää koirarekisterin toimeenpanon tilannetta huolestuttavana ja katsoo, että koirien rekisteröinnin ja sen valvonnan tehostaminen on perusteltua lain tavoitteiden saavuttamiseksi. Myös rekisterin tietosisältöä ja sen kattavuutta tulee arvioida suhteessa lain tavoitteisiin siinä vaiheessa uudelleen, kun rekisterin kattavuutta on saatu parannettua ja tulevan EU:n koirien ja kissojen jäljitettävyyttä koskevan sääntelyn vaatimukset ovat kaikilta osin tiedossa. Valiokunta viittaa myös koirarekisterin kehittämisestä aikaisemmin lausumaansa ja katsoo, että mahdollisuuksia Ruokaviraston ylläpitämän viranomaisrekisterin ja Suomen Kennelliiton ylläpitämän rekisterin yhteiskäyttöön tulee edelleen selvittää (MmVL 1/2024 vp — U 92/2023 vp). Valiokunta tarkastelee asiaa uudelleen, kun EU-sääntelyn vaatimukset ovat tiedossa.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

26 §. Eräiden tehtävien siirtäminen muulle kuin viranomaiselle. Pykälän 2 momenttiin esitetään lisättäväksi säännös, jonka mukaan Ruokavirasto voi sopimuksen perusteella valtuuttaa eläinjalostustoiminnasta annetun lain (319/2014) 3 §:n mukaisesti hyväksytyyn kantakirjaa pitävän yhteisön hevoseläimiä koskevan 30 §:ssä tarkoitetun eläinrekisterin rekisterinpitäjäksi, jos valvonta-asetuksen 31 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät. Hallituksen esityksessä todetaan, että valtuus merkitsisi poikkeusta lain 30 §:n 2 momentissa viitatuun ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain rekisterinpitäjyyttä koskevista mainitun lain 5 §:n säännöksistä. Maa- ja metsätalousvaliokunnan saamassa selvityksessä edellä mainittua viittausta ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain 5 §:ään on pidetty epäselvänä. Kysymys ruokavarannon tietohallinnosta annetun lain soveltamisesta on valiokunnan saaman selvityksen mukaan hevoseläinrekisterin kyseessä ollessa käytännössä vähäinen, sillä lain säännökset koskevat pääosin muita rekistereitä ja hevoseläinrekisterin pitoon soveltuvat joka tapauksessa sitä koskevat EU-säännökset, yleinen tietosuoja-asetus sekä hallinnon yleislait. Valiokunta ehdottaa 2 momentin selventämistä siten, että hevoseläimiä koskevan eläinrekisterin rekisterinpitoon ei sovelleta ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Maa- ja metsätalousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 48/2026 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan mietintö MmVM 10/2026 vp

Valiokunnan muutosehdotukset

Laki

eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) 1 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 11 §:n 3 momentti, 12 ja 15 §, 18 §:n 1 momentin 1 kohta, 26 §:n 2 momentti, 27 §:n 2 momentti, 33 §:n 4 momentti, 35 §:n 1 momentti ja 36 §:n 1 momentin 3 kohta ja 3 momentti sekä

lisätään lakiin uusi 27 a § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan myös eläinterveys säännösten 4 artiklan 11 alakohdassa tarkoitettujen lemmikkieläinten ja muiden samaan lajiin kuuluvien eläinten, jäljempänä *lemmikkieläimet*, tunnistamiseen ja rekisteröintiin.

---

8 §

Yleiset vaatimukset eläinten tunnistamisesta

Toimija vastaa omistuksessaan tai hallinnassaan olevien eläinten tunnistamisesta 9–14 §:n mukaisesti. Toimija vastaa 9–12 §:ssä tarkoitettuja eläimiä koskevien tässä laissa ja eläinterveys säännöstyössä tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta rekisteriin. Toimijan ja lemmikkieläinten pitäjän lemmikkieläinten tunnistamista ja tietojen ilmoittamista koskevista vastuista säädetään 15 §:ssä.

---

11 §

Sikaeläinten tunnistaminen

Lisäksi sikaeläin merkitään aina ennen teuraskuljetukseen luovuttamista tatuomalla lähtöpitoaikajan merkintätunnus vähintään yhdelle puolelle eläimen keskiselän tai kyljen aluetta tai asettamalla korvamerkki, josta käy ilmi lähtöpitoaikajan pitoaikatunnus (*teurasmerkintä*). Teurasmerkinnän tulee olla luettavissa. Jos eläin luovutetaan teuraskuljetukseen suoraan syntymäpitoaikasta tai hyväksytyyn tuotantoketjun pitoaikasta 9 kuukauden kuluessa

Valiokunnan mietintö MmVM 10/2026 vp

syntymästä, riittää, että eläin merkitään yksinomaan teurasmerkinnällä. Eläinterveys sääntöissä tarkoitetuille tuotantoketjuille tulee hakea hyväksyntä Ruokavirastolta. Ruokavirasto pitää luetteloa hyväksymistään tuotantoketjuista. Hyväksynnän peruuttamiseen sovelletaan, mitä tämän lain 34 §:ssä säädetään rekisteröinnin peruuttamisesta.

---

12 §

Hevoseläinten tunnistaminen

Hevoseläimet merkitään eläimen tunnistuskoodin sisältävällä mikrosirulla.

Hevoson saa merkitä mikrosirulla eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetussa laissa (29/2000) tarkoitettu eläinlääkäriammattin harjoittaja. Ruokavirasto voi lisäksi hakemuksesta valtuuttaa mikrosirun asettajaksi eläinjalostustoiminnasta annetun lain (319/2014) 3 §:n mukaisesti hyväksytyyn kantakirjaa pitävän yhteisön, jonka lukuun toimivilla henkilöillä on eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön edellyttämä pätevyys. Hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan yhteystiedot ja y-tunnus sekä selvitys yhteisön lukuun toimivien tunnusmerkitsijöiden pätevydestä. Valtuutuksen peruuttamiseen sovelletaan, mitä tämän lain 34 §:ssä säädetään rekisteröinnin peruuttamisesta.

Hevoseläimet tunnistetaan lisäksi maaeläinten pitopaikkoja koskevan delegoidun asetuksen 65 artiklassa tarkoitettulla hevoseläimen elinikäisellä tunnistusasiakirjalla. Tunnistusasiakirjan myöntää Ruokavirasto tai sen tämän lain 26 §:n 2 momentin nojalla tehtävään valtuuttama taho.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään määräajasta, jonka kuluessa hevoseläimen elinikäinen tunnistusasiakirja on haettava. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hevoseläinten merkitsemisestä, tunnistimista ja tunnistusmenetelmistä.

15 §

Lemmikkieläinten tunnistaminen

Koiran haltijan vastuulla on eläimen tunnistusmerkitseminen mikrosirulla, johon sisältyy koiran yksilöivä tunnistuskoodi. Koiran haltijan tulee lisäksi ilmoittaa 30 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin tai Ruokavirastolle rekisteriin merkittäviksi haltijan nimi, henkilötunnus tai y-tunnus, lähiosoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero, mikrosirun tunnistuskoodi ja sen asettamispäivä, muut koiran tunnistustiedot sekä koiran syntymämaa, jos se on muu kuin Suomi. Koiran haltijan tulee ilmoittaa myös rekisteriin ilmoitettujen tietojen muutoksesta. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tunnistusmenetelmistä, tunnistusasiakirjan tietojen säilyttämisestä sekä rekisteriin ilmoitettavista tiedoista ja ilmoittamiseen liittyvistä määräajoista.

Koiran, kissan tai fretin saa merkitä mikrosirulla eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetussa laissa tarkoitettu eläinlääkäriammattin harjoittaja. Ruokavirasto voi lisäksi hakemuksesta valtuuttaa mikrosirun asettajaksi muun yhteisön, jonka lukuun toimivilla henkilöillä on eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön edellyttämä pätevyys. Hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan yhteystiedot ja y-tunnus sekä selvitys yhteisön lukuun toimivien tunnusmerkitsijöiden pätevydestä. Ruokavirasto pitää luetteloa koirien mikrosirun

Valiokunnan mietintö MmVM 10/2026 vp

asettamiseen valtuutetuista yhteisöistä. Valtuutuksen peruuttamiseen sovelletaan, mitä tämän lain 34 §:ssä säädetään rekisteröinnin peruuttamisesta.

18 §

Eräiden eläinten tunnistusasiakirjat toiseen jäsenvaltioon siirtoa varten

Siirrettäessä eläimiä jäsenvaltioiden välillä niiden mukana tulee olla tunnistusasiakirja tai siirtoasiakirja, joilla eläinten siirtokelpoisuus voidaan osoittaa, seuraavasti:

1) koirilla, kissoilla ja freteillä hyväksytyyn eläinlääkärin myöntämä maaeläinten pitopaikkoja koskevan delegoidun asetuksen 71 artiklassa tarkoitettu tunnistusasiakirja, jonka saa Suomessa myöntää eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetussa laissa tarkoitettu eläinlääkäriammattin harjoittaja; tunnistusasiakirjan myöntäjään sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen myöntäessään tunnistusasiakirjoja;

---

26 §

Eräiden tehtävien siirtäminen muulle kuin viranomaiselle

Ruokavirasto voi eläinterveys säännösten 108 artiklan 5 kohdan c alakohdan mukaisesti valtuuttaa toisen elimen tai luonnollisen henkilön antamaan eläintä koskevia tunnistusasiakirjoja ja laatimaan asiakirjamalleja eläinterveys säännösten 110 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Ruokavirasto voi lisäksi sopimuksen perusteella valtuuttaa eläinjalostustoiminnasta annetun lain 3 §:n mukaisesti hyväksytyyn kantakirjaa pitävän yhteisön hevoseläimiä koskevan tämän lain 30 §:ssä tarkoitettua rekisterin osalta rekisterinpitäjäksi, jolloin rekisteriin ei sovelleta ruokahallinnon tietovarannosta **annettua lakia** (560/2021); ~~5 §:ää~~. Valtuutuksen antaminen edellyttää, että valvonta-asetuksen 31 artiklassa säädetty edellytykset täyttyvät.

---

27 §

Tarkastusoikeus

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa tarkastuksen saa tehdä vain toimivaltainen viranomainen. Tarkastus voidaan tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa vain, jos se on välttämätöntä tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on perusteltu syy epäillä toimijan syyllistyneen rikokseen, josta voi seurata vankeusrangaistus, tai sellaiseen 38 §:ssä tarkoitettuun tämän lain rikkomiseen, josta voi aiheutua vakavaa vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle.

Valiokunnan mietintö MmVM 10/2026 vp

27 a §

Viranomaisen toimet eläinten tunnistamis- ja rekisteröintilainsäädännön vastaisen menettelyn johdosta

Jos eläinten tunnistamis- ja rekisteröintilainsäädäntöä ei ole noudatettu, valvontaviranomaisen on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että niitä noudatetaan.

Viranomainen voi kehottaa eläinten tunnistamis- tai rekisteröintilainsäädäntöä rikkovaa välittömästi tai asian laatuun nähden riittävässä määräajassa täyttämään velvollisuutensa. Jos havaittu rikkomus on vähäinen ja epäkohta voidaan poistaa tarkastuksen yhteydessä tai ilman, että se edellyttää uusintatarkastusta, valvontaviranomaisen ei tarvitse ryhtyä toimenpiteisiin 6 luvussa tarkoitetun hallintopakkoasian vireille saattamiseksi.

Valvontaviranomaisen on valvottava, että kehotusta ja hallintopakkoasiassa annettua päätöstä noudatetaan.

33 §

Rajoitus, kieltö ja muut hallinnolliset toimenpiteet

Kiellon tai rajoituksen asettaminen tai muun hallinnollisen toimenpiteen määrääminen edellyttää, että toimija ei ole viranomaisen kehotuksesta huolimatta asetetussa määräajassa korjannut puutetta. Toimivaltaisen viranomaisen on peruutettava antamansa rajoitus, kieltö tai muu hallinnollinen toimenpide heti, kun selvityksen perusteella voidaan varmistua siitä, että epäkohta on korjattu ja velvoitteita noudatetaan. Tarkastuksen suorittanut viranomainen voi asettaa 2 momentissa tarkoitetun kiellon tai rajoituksen ja Ruokavirasto 3 momentissa tarkoitetun kiellon väliaikaisena ilman kehotusta, jos se on ihmisten tai eläinten terveydelle aiheutuvan välittömän vaaran vuoksi välttämätöntä. Väliaikainen kieltö tai rajoitus on voimassa, kunnes väliaikaisen päätöksen tehnyt viranomainen antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa. Väliaikaisen kiellon tai rajoituksen asettaneen viranomaisen tulee huolehtia siitä, että asiassa tarvittavat selvitykset tehdään viivytyksettä.

---

35 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Ruokavirasto, elinvoimakeskus, kunnaneläinlääkäri ja Tulli voivat tehostaa 32 ja 33 §:n nojalla antamaansa määräystä, rajoitusta, kieltöä tai muuta hallinnollista toimenpidettä uhkasakolla tai uhallalla, että tekemättä jätetyt toimenpiteet teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Lisäksi Ruokavirasto voi tehostaa kunnaneläinlääkäriin vastaavaa hallinnollista toimenpidettä uhkasakolla tai uhallalla, että tekemättä jätetyt toimenpiteet teetetään laiminlyöjän kustannuksella, jos kunnaneläinlääkäri esittää tätä koskevan virka-apupyynnön.

Valiokunnan mietintö MmVM 10/2026 vp

36 §

Eläinten tunnistamis- ja rekisteröintivalvonnan seuraamusmaksu

Ruokavirasto ja elinvoimakeskus voivat määrätä vähintään 300 euron ja enintään 5 000 euron eläinten tunnistamis- ja rekisteröintivalvonnan seuraamusmaksun sille, joka:

3) laiminlyö 8–15 §:ssä säädetyn tunnistamisvelvollisuuden taikka 15 §:n 1 momentissa tai eläinterveys säännösten 112–115 artiklassa säädetyn velvollisuuden ilmoittaa vaaditut tiedot rekisteriin;

Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus, toistuvuus ja vahingollisuus. Maksu voidaan jättää määräämättä tai määrätä maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista laiminlyönnin laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 12 §:n 2 momentissa tarkoitettulla hevosen mikrosirun asettajalla, joka on muu kuin eläinlääkäri, tulee olla mainitussa lainkohdassa tarkoitettu valtuutus kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Tämän lain 15 §:n 2 momentissa tarkoitettulla lemmikkieläimen mikrosirun asettajalla, joka on muu kuin eläinlääkäri, tulee olla mainitussa lainkohdassa tarkoitettu valtuutus viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2028.

Helsingissä 21.5.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Ritva Elomaa ps
varapuheenjohtaja Anne Kalmari kesk
jäsen Markku Eestilä kok
jäsen Veronika Honkasalo vas
jäsen Laura Huhtasaari ps
jäsen Janne Jukkola kok
jäsen Teemu Kinnari kok
jäsen Milla Lahdenperä kok
jäsen Helena Marttila sd
jäsen Anders Norrback r
jäsen Jenna Simula ps
jäsen Eerikki Viljanen kesk
jäsen Peter Östman kd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuire Taina